

sniffer Packet

تحلیل گر بسته های شبکه یا آنچه که به طور معمول با نامهایی چون تحلیل گر شبکه (Network Analyzer)، تحلیلگر پروتکل (Protocol Analyzer) یا Packet sniffer و یا آنچه در شرایطی برای شبکه های خاص با نام هایی چون Ethernet sniffer یا wireless sniffer شناخته می شود در حقیقت یک برنامه نرم افزاری یا قسمتی از سخت افزار کامپیوتر است که میتواند ترافیک شبکه یا بخشی از شبکه را رهگیری و فایل های گزارش بر این اساس تهیه نماید

هنگامی که جریان داده ها در یک شبکه از مسیری در جریان است، Sniffer بسته های اطلاعاتی در طی این مسیر را گرفته و اگر نیاز باشد، داده های خام آن بسته را Decode نموده و فیلد های مختلف به همراه داده های آن را از داخل بسته اطلاعاتی استخراج و نمایش میدهد و سپس تحلیل های لازم را بر اساس مشخصات و یا متود های RFC(request for comments) بر روی این اطلاعات انجام میدهد.

قابلیت های Packet Sniffing

در شبکه های LAN بسته به نوع ساختار آن Hub یا Switch، فرد میتواند جریان داده ها بر روی بخشی از این شبکه یا Client خاص بر روی این شبکه را مانیتور نماید، هر چند متود های وجود دارد که از دسترسی دیگر سیستم های شبکه و احاطه آنها بر روی جریان داده فوق الذکر جلوگیری می نماید. برای مثال میتوان روش ARP Spoofing را مثال زد که در واقع تکنیکی است که حمله کننده در آن ARP (Address Resolution Protocol) های جعلی را در سطح شبکه LAN ارسال نموده و قصد دارد تا MAC Address خود را به IP Address میزبانی دیگر نسبت دهد تا ارسال داده ها برای IP آدرس مذکور برای سیستم حمله کننده ارسال شود.

جهت مانیتور کردن یک شبکه حتی میتوان کلیه بسته های اطلاعاتی شبکه LAN را توسط یک سویچ به همراه یک پورت جهت مانیتورینگ (Monitoring Port) استفاده کرد که می تواند تمام بسته های ارسالی از طریق port های دیگر را هنگام اتصال یک سیستم به یکی از port های سویچ مورد نظر کپی برداری نماید.

در شبکه های بیسیم Wireless LAN، میتوان ترافیک شبکه مورد نظر را بر روی یک و یا چندین کانال مختلف مانیتور نمود.

برخی برنامه های Sniffer هنگامی که ترافیک به صورت Multicast ارسال می شود با قرار گرفتن در مد promiscuous mode یا بی قاعده میتوانند همه ترافیک مورد نظر را دریافت نمایند (لازم به ذکر است همه ی Sniffer ها از این مد پشتیبانی به عمل نمی آورند).

در Sniffer ها اطلاعات دریافتی از داده های خام دیجیتال، رمز گشایی شده و به زبان قابل خواندن توسط انسان یا در اصطلاح زبان human-readable تبدیل می شوند که به کاربر این اجازه را می دهند که به راحتی اطلاعات رد و بدل شده را تحلیل نمایند. Sniffer ها در نمایش اطلاعات داده ها امکانات مختلفی را برای نمایش اطلاعات به کاربر عرضه میدارند مانند:

- نمایش ریشه خطاهای بوجود آمده
- نمایش نمودار زمانی
- بازسازی داده های TCP و UDP

برخی Sniffer ها خود میتوانند ترافیک ایجاد نموده و خود نقش دستگاه منبع را ایفا نمایند و در تست و تحلیل پروتکل های سیستم کارآمد باشند. این تست کننده ها در برخی مواقع این امکان را به کاربر میدهند تا عمداً برخی خطاها مربوط به DUT را ایجاد نمایند تا کارایی و قابلیت های سیستم در شرایط مشابه بررسی شود.

برخی از تحلیلگر ها نیز ممکن است سخت افزاری باشند ، این سخت افزار ها بسته های اطلاعاتی و یا قسمتی از آن را کپی برداری و بر روی دیسک سخت خود ذخیره می نمایند.

موارد استفاده از Packet Sniffing

موارد استفاده از Packet Sniffer ها میتواند متغییر باشد که در زیر میتوان به آنها اشاره نمود:

- تحلیل مشکلات شبکه ای
- تشخیص حمله های نفوذی
- تشخیص سوء استفاده از شبکه توسط کاربران داخلی و خارجی
- بدست آوردن اطلاعات مربوط به یک شبکه برای نفوذ به آن
- مانیتور کردن پهنای باند شبکه های WAN
- مانیتور کردن استفاده های کاربران خارجی و داخلی شبکه
- مانیتور کردن داده های موجود در جریان داده یک شبکه
- مانیتور کردن وضعیت های امنیتی شبکه WAN
- جمع آوری و گزارش آمار های مربوط به شبکه
- فیلتر سازی اطلاعات مشکوک از ترافیک شبکه
- جاسوسی بر روی شبکه های دیگر برای جمع آوری اطلاعات حساس مانند رمز های عبور (بسته به نوع رمز نگاری این داده ها)
- مهندسی معکوس داده های بر روی شبکه
- اشکال زدایی مربوط به ارتباط Client/Server بر روی شبکه
- اشکال زدایی طراحی پروتکل های شبکه
- کنترل و تایید سیستم های داخلی از نظر صحت کارکرد مانند Firewall ها

برخی از Sniffer های معروف (Packet Analyzers)

- Capsa Network Analyzer
- Cain and Abel
- Carnivore (FBI)
- dSniff
- ettercap

- SkyGrabber
- snoop
- tcpdump
- Wireshark

روش های تشخیص packet sniffing در شبکه

همانگونه که اشاره گردید تشخیص این موضوع که یک فرد در یک بازه زمانی محدود و همزمان با حرکت بسته های اطلاعاتی در شبکه از یک packet sniffer استفاده می نماید ، کار مشکلی خواهد بود . با بررسی و آنالیز برخی داده ها می توان تا اندازه ای این موضوع را تشخیص داد :

- استفاده از امکانات ارائه شده توسط برخی نرم افزارها : در صورتی که مهاجمان دارای منابع محدودی باشند ممکن است از برنامه کاربردی Network Monitor برای packet sniffing استفاده نمایند . یک نسخه محدود از Network Monitor به همراه ویندوز NT و ۲۰۰۰ و یک نسخه کامل از آن به همراه SMS Server ارائه شده است . برنامه فوق ، گزینه ای مناسب برای مهاجمانی است که می خواهند در کوتاه ترین زمان به اهداف خود دست یابند چراکه استفاده از آن در مقایسه با سایر نرم افزارهای مشابه راحت تر است . خوشبختانه می توان بسادگی از اجرای این برنامه توسط سایر کاربران در یک شبکه ، آگاهی یافت . بدین منظور کافی است از طریق منوی Tools گزینه Identify Network Monitor Users را انتخاب نمود .
- بررسی سرویس دهنده DNS : در صورتی که مهاجمان از یکی از صدها نرم افزار ارائه شده برای packet sniffing استفاده نمایند ، امکان تشخیص سریع آن همانند برنامه Network Monitor وجود نخواهد داشت . توجه داشته باشید که یک روش صدرد تضمینی به منظور تشخیص وجود یک برنامه packet sniffing در شبکه وجود ندارد ولی با مشاهده نشانه هایی خاص می توان احتمال وجود packet sniffing در شبکه را تشخیص داد . شاید بهترین نشانه وجود یک packet sniffing در شبکه به بانک اطلاعاتی سرویس دهنده DNS برگردد . سرویس دهنده DNS وظیفه جستجو در بانک اطلاعاتی به منظور یافتن نام host و برگرداندن آدرس IP مربوطه را بر عهده دارد . در صورتی که مهاجمی یک packet sniffing را اجرا نماید که اسامی host را نمایش می دهد (اکثر آنان چنین کاری را انجام می دهند) ، ماشینی که فرآیند packet sniffing را انجام می دهد یک حجم بالا از درخواست های DNS را اجرا می نماید . در مرحله اول سعی نمائید ماشینی را که تعداد زیادی درخواست های DNS lookups را انجام می دهد ، بررسی نمائید . با این که وجود حجم بالایی از درخواست های DNS lookup به تنهایی نشاندهنده packet sniffing نمی باشد ولی می تواند به عنوان نشانه ای مناسب در این زمینه مطرح گردد . در صورتی که به یک ماشین خاص در شبکه مشکوک شده اید ، سعی نمائید یک ماشین طعمه را پیکربندی و آماده نمائید . ماشین فوق یک کامپیوتر شخصی است که کاربران از وجود آن آگاهی ندارد . پس از اتصال این نوع کامپیوترها به شبکه ، یک حجم بالای ترافیک بر روی شبکه را ایجاد نموده و به موازات انجام این کار درخواست های DNS را بررسی نمائید تا مشخص گردد که آیا ماشین مشکوک یک درخواست DNS را بر روی ماشین طعمه انجام می دهد . در صورتی که اینچنین است می توان با اطمینان گفت که ماشین مشکوک همان ماشین packet sniffing است .
- اندازه گیری زمان پاسخ ماشین های مشکوک : یکی دیگر از روش های متداول برای شناسایی افرادی که از packet sniffing استفاده می نمایند ، اندازه گیری زمان پاسخ ماشین مشکوک است . روش فوق مستلزم دقت زیاد و تا اندازه ای غیرمطمئن است . بدین منظور از دستور Ping ماشین مشکوک به منظور اندازه گیری مدت زمان پاسخ استفاده می شود . بخاطر داشته باشید فردی

که عملیات packet sniffing را انجام می دهد تمامی بسته های اطلاعاتی را کپی نخواهد کرد ، چراکه حجم اطلاعات افزایش خواهد یافت . آنان با تعریف یک فیلتر مناسب، صرفاً " بسته های اطلاعاتی مورد علاقه خود را تکثیر می نمایند (نظیر آنانی که برای تأیید کاربران استفاده می گردد) . بنابراین از تعدادی از همکاران خود بخواهید که چندین مرتبه عملیات log in و log out را انجام داده و در این همین وضعیت مدت زمان پاسخ کامپیوتر مشکوک را محاسبه نمائید . در صورتی که مدت زمان پاسخ زیاد تغییر نکند ، آن ماشین احتمالاً " عملیات packet sniffing را انجام نمی دهد ولی در صورتی که زمان پاسخ کند گردد ، این احتمال وجود خواهد داشت که ماشین مشکوک شناسائی شده باشد.

- استفاده از ابزارهای مختص AntiSniff : شرکت های متعددی اقدام به طراحی و پیاده سازی نرم افزارهایی به منظور ردیابی و شناسائی packet sniffing نموده اند . برنامه های فوق از روش های اشاره شده و سایر روش های موجود به منظور شناسائی packet sniffing در یک شبکه استفاده می نمایند .

راه های مقابله با Packet Sniffing و Sniffer ها

- یکی از کاربردی ترین راه های مقابله با Sniffing ، استفاده از رمز نگاری در داده های رد و بدل شده در شبکه است و در واقع میتوانید داده های خود را با الگوریتم های معروف Hash نمایید
- استفاده از نرم افزار های AntiSniff که در واقع حضور هر گونه مانیتور بر روی شبکه شما را شناسایی مینمایند مانند برنامه های زیر:

• sniffdet

• Sniffer.Detectors

• ntop

- و در آخر میتوان با استفاده از یک Switch در شبکه هایی مانند Ethernet بسته های موجود در جریان داده های شبکه را به مقصد درست آنها راهنمایی کرد و این کار را نیز میتوان با یک پورت نظارتی و ایجاد یک Mirror انجام داد.

کتابخانه ها:

یکی از کتابخانه هایی که می توان به وسیله ی آن یک packet sniffer را در زبان C کد نویسی کرد Libpcap است.

دلیل انتخاب زبان برنامه نویسی C :

- زبان C نسبت به دیگر زبان های سطح بالا شما را به زبان ماشین نزدیکتر می کند.
- برنامه نویسی شبکه یک موضوع سرگرم کننده است ، در عین حال بسیار عمیق است و دارای سطوح بسیار است.
- برخی زبان های برنامه نویسی این انتزاع ها را پنهان می کنند . به عنوان مثال ، در زبان برن امه نویسی پایتون میتونید کل صفحه وب را فقط با استفاد از یک خط کد بارگیری کنید . در C اینگونه نیست، در C اگر بخواهید یکصفحه وب را بارگیری کنید ، باید بدانید که همه چیز چگونه کار می کند. شما باید سوکت ها را بشناسید و در برنامه نویسی شبکه با زبان C ، هیچ چیز پنهان نیست .

- C یک زبان عالی برای یادگیری برنامه نویسی شبکه است. این فقط به این دلیل نیست که همه جزئیات را می بینیم ، بلکه همچنین به این دلیل است که سیستم عامل های محبوب همه از هسته های نوشته شده در C استفاده می کنند. هیچ زبان دیگری همان دسترسی سطح اول را به شما نمی دهد . در C ، همه چیز تحت کنترل شما است - شما می توانید ساختار داده های خود را به طور دقیق تنظیم کنید. شما می توانید ، دقیقاً حافظه را مطابق میل خود مدیریت کنید.
- استفاده از زبان برنامه نویسی C در همه جا وجود دارد. تقریباً هر پشته شبکه در زبان C برنامه نویسی شده است . این موضوع برای ویندوز ، لینوکس و macOS هم صدق می کند.

My repository:

<https://github.com/hadi1376tm/computer-network-project>